

Folkeavstemningen

Utgitt av Folkebevegelsen mot norsk medlemskap i Fellesmarkedet. Postboks 515 Sentrum Oslo 1.

Stortinget vil be folket om råd, før det tar sin endelige beslutning når det gjelder Norges framtidige forhold til EF. Dette rådet skal gis ved en folkeavstemning.

Om rådet skal tillegges vekt, er avhengig av en rekke faktorer, – deltagerprosent, stemmeovervekt og frihet fra press fra utenforliggende hensyn når stemmen avgis. På forhånd må folk få adgang til opplysning om alt hva medlemskap i EF innebærer.

Det var den organiserte motstand mot norsk medlemskap som i første rekke reiste, og siden fulgte opp, kravet om folkeavstemning.

Folket skal gi råd. Stortinget skal ta avgjørelsen.

Medlemskap betyr at helt sentrale deler av norsk myndighet overføres til EFs organer. For å gjennomføre en slik endring i vår forfatning, krever grunnloven $\frac{3}{4}$ flertall i Stortinget.

Det er ikke tilstrekkelig flertall i Stortinget for norsk medlemskap i EF.

Medlemskapstilhengernes eneste mulighet til å få Norge innlemmet i EF, ligger i at store deler av folket skal skifte mening.

Bare et overbevisende flertall i folket kan gi Stortinget grunnlag for å treffe det alvorlige vedtak at Norge skal tilsluttes EF.

HVOR STORT?

Det er grunnlovens § 93, som ble vedtatt i Stortinget i 1962, som åpner adgang til å endre forfatningssystemet, uten den vanlige prosedyre med et mellomliggende stortingsvalg. Det er tvilsomt om bestemmelsen i det hele tatt gir adgang til å melde Norge inn i EF.

Bestemmelsen lyder:

«For at sikre den internationale Fred og Sikkerhed eller fremme international Retsorden og Samarbeide kan Stortinget med tre Fjerdedeles Flertal samtykke i, at en international Sammenslutning som Norge er tilsluttet eller slutter sig til, paa et sagligt begrænset Omraade, (uthevet av oss) skal kunne udøve Beføielser der efter

denne Grundlov ellers tilligge Statens Myndigheder, dog ikke Beføielse til at forandre denne Grundlov. Naar Stortinget skal give sit Samtykke, bør, som ved Behandling af Grundlovsforslag, mindst to Trediedele af dets Medlemmer være tilstede.»

«SAKLIG BEGRENSET OMRÅDE»

Fagfolk strides om medlemskap, slik EF har utviklet seg, gjelder «et saklig begrenset område».

Hvis ikke § 93 gjelder, må selve grunnloven forandres med $\frac{2}{3}$ flertall etter at det først er holdt et valg. Det må derfor ca. $\frac{2}{3}$ flertall til i folket.

Et flertall i folket må også ved den rådgivende folkeavstemning være helt overbevisende. Hvis ikke blir folkeavstemningen bare et middel til å sette § 93 og våre regler om grunnlovsendringer ut av kraft.

JA- ELLER NEI

Folkeavstemningen skal holdes fordi Regjeringen og Stortinget ønsker å vite hva det norske folk mener om tilslutning til EF, før den endelige beslutning tas.

Derfor må voteringstemaet være klart: JA eller NEI til medlemskap.

Dersom folket fritt og ubundet skal kunne si sin mening (og det skal det), må ikke andre politiske spørsmål kobles sammen med den ene og viktige sak avstemningen gjelder.

AVSTEMNING UTEN PRESS

F. eks. må ikke Regjeringen forsøke å presse med at den vil gå av. Det vil være det samme som at Regjeringen sier:

«Vi ber om folkets råd, men hvis folket ikke følger vårt råd, så går vi av.»

Hva slags fritt råd får vi da?

TIDSPUNKTET

Det er Stortinget som avgjør om folkeavstemning skal holdes. Det er også Stortinget som bestemmer når folkeavstemningen skal finne sted.

Regjeringen ønsker tidspunktet forskjøvet til sent i september. Mange gode grunner taler for avstemning i juni:

«FORLOVELSEN»

Inntil avgjørelsen faller, befinner vi oss i en «forlovelsesperiode» med EF, hvor forberedelser til fullt medlemskap går sin gang, felles forberedelser som gjør «bruddet» vanskeligere jo lenger tid som går.

Norsk næringsliv er tjent med en hurtig avgjørelse, for å vite på hvilket grunnlag de skal treffe sine disposisjoner.

FORHANDLINGER OM ALTERNATIVER

Regjeringen må regne med at det ikke blir aktuelt med fullt medlemskap. Folkeavstemningen må ikke trekke så lenge ut at det skaper problemer for forhandlinger om alternative samarbeidsformer med Fellesmarkedet.

De øvrige EFTA-land har formodentlig sin markeds-løsning klar og gyldig fra 1. januar 1973.

Med folkeavstemning i slutten av september, kan den viktige saksbehandling som skal bringe Norge ajour med disse land, få preg av tidsnød.

Også tidspunktet er viktig for at det vidtrekkende valg skal tas på mest mulig fritt grunnlag.

Derfor krever vi avstemning i juni.

Under enhver omstendighet må Regjeringen være avskåret fra å presse med tidsnød som argument i september. Situasjonen har tilhengerne selv skapt dersom folkeavstemningen først kommer da.

KAMPEN OM STEMMENE

Situasjonen i dag — med markert motstand i folket mot

medlemskap og tilstrekkelig motstand i Stortinget til å hindre medlemskap — gjør at EF-tilhengerne trenger all den tid de kan få, til å forsøke å snu opinionen.

ENSIDIG INFORMASJON

Regjeringens meldingen om Norges forhold til EF var på nær 700 sider, men viste seg å være en ensidig samling av argumenter for medlemskap. Meldingen ble møtt med en oppsiktsvekkende reaksjon fra Sverige. Handelsminister Feldt fant det korrekt å rykke ut og erklære seg uenig i den norske regjeringens negative vurdering av alternative tilknytningsformer til EF.

Heller ikke tidligere har den statlige informasjon gitt særlig plass for motforestillinger i EF-saken.

PARTISKE EMBEDSMENN?

Uttalelser fra utenriksministeren tyder på at UDS embedsmenn nå skal kjøres ut i EF-agitasjonen.

Våre embetsmenn burde protestere mot denne politiske bruk av administrasjonen. Den betyr et brudd med en sikker tradisjon og kan få varige skadevirkninger for hele vårt embetsverk.

De aller fleste aviser, radio og TV har hittil vært myndighetenes talerør i EF-saken.

Andre mektige krefter i samfunnet satser penger og innflytelse. (Banksjef Melander i Den norske Creditbank: Det skal ikke stå på penger i kampanjen for medlemskap.)

Men det er argumentene — ikke pengene — som skal avgjøre, — og det er DU som skal velge.

VI SIER NEI TIL MEDLEMSKAP

Vi sier nei, blant annet fordi vi ikke vil oppgi vesentlige deler av norsk selvbestemmelsesrett, ikke vil overdra behandling av viktige saker til Brussel, fjernt fra folk flest og på et språk som selv Regjeringens forhandlings-eksperter åpenbart har vanskeligheter med. Vi vil ikke bindes i den optrukne utvikling mot en økonomisk og politisk union, men beholde retten til selv å forme grunnleggende deler av vår pengepolitikk, skatte- og budsjettpolitikk og utenrikspolitikk.

Vi vil ikke underlegges Romatraktatens bestemmelser. Heller ikke vil vi skyve vårt jordbruk og fiske ut i en uviss fremtid som avgjøres i et forum hvor norske ønsker har vist seg ikke å ha gjennomslagskraft.

Den nasjonale solidaritet mellom våre store folkegrupper er en for stor innsats i spillet om EF-medlemskap.